

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Din slăbiciunile noastre.

Ne plângem și jeluim pe toate cărările, că în viață, în traiul nostru, unul din cele mai de căpetenie neajunsuri este, lipsa de clasă mijlocie, de clasă muncitoare cu așa zisul plug de aur al industriei și comerțului.

Cu adevărat, meseria și comerțul sunt acele mijloace de producțiune, cari producând și procurând elementele necesare vieții, nu de materie primă, prin însași învățarea și prefacerea materiilor prime, aduce, adaugă în chip mult potențat la valoarea, la prețul și deci la câștigul de realizat pe urma producerii și circulații produselor de trebuință și de folos.

Astăzi nu celce stăpânește pământul, nu cel ce împarte dreptatea, învățătura sau poruncile de bună rânduială, nu aceștia reprezintă puterea și progresul, viitorul și înaintarea; adevăratul progres e în mâinile transformatorilor materiilor prime și comunicării, transportării acelor, cu un cuvânt a comerțului și industriei.

Negoțul și meseria, în mare, stăpânesc întreaga lume și rânduelile dezvoltării vieții materiale; iar în mic, ele au ajuns a se grupa și asocia prin profesioniști, înlocuind masele muncitorilor, prin comunitatea de interese, chiar și puterea banului zăcător.

Această luptă mare începe a se desfășura în zilele noastre; o luptă mare, în pragul viitorului, o luptă, pentru fiecare din cele două tabere caută să se întărească, pentru a putea răzbi, a birui și a stăpâni...

... Și a lăsat Dumnezeu tot feliul de bogății pentru folosul omului, pe pământ.

Și oamenii făcut-au așezăminte prin cari să fie păzite preceptele de mântuire, ale iubirei și frăției, ale vârtuților și milii.

Dar peste toate se ridică, purtat pe aripile bălaurului vremii, buciurnând din răspuțeri: Lupta pentru pâine!

Și cine-i acela care să se poată retrage din această luptă?

Omenimea întregă e pornită pe această pantă și numai Dumnezeu știe, unde vor ajunge cei puțin armați, puțin pregătiți!

Toate neamurile și țările caută să se întărească, să se imulțască în avut, pe cele două terene lucrative, să-și sporească elementul luptător, care să se formeze, să se întărească, pentru a putea birui grelele zile de încercare, în lupta cea mare.

O facem oare aceasta și noi, cu fiii poporului nostru?

Scăpat din legătura gliei, ajuns stăpân pe sufletul și avutul său, poporul nostru credincios oare îndrumează, pregătește, o parte măcar din fiii săi, pentru izbânda luptei mari din viitor?

Cu durere o mărturisim, n'avem temei, chiag, nici pomeniri decât de bresle din trecut, bresle, care se stâng, la suflul însoțirilor timpului modern.

Iar copiii nostri?..

Încercări s'au făcut! Și dacă nu în toate privințele avem a ne plânge, amarnic tâng ne cuprinde, din o anumită privință sufletul.

Iată, lămurirea ce-avem de dat aci:

Sunt zeți? Sunt sute de copii de-ai poporului nostru, la meserii și la negoț în orașul nostru; și n care oraș de ținut românesc nu-s?

Ce armadie de luptă pentru înaintare prin muncă și vrednicie!

Dar nu numai a brațelor forță este azi izvorul de putere și înaintare, ci și a minții luminate, a inimii caldă, și peste tot a sufletului hrană, și alipire la cele părintești, la cele strămoșesti, dau vigoare conservării și înaintării...

Și cum văzurăm, mulți părinți gânditu-s'au să schimbe odraslelor lor plugul de lemn cu așa poreclitul plug de aur, dar — durere... câți mai rămân din acești mici, odată crescuți, în legea tatălui și limba maicii? Și cine se gândește să le toarne în suflet credința și mândria pentru limba și legea lor?..

Cu sufletul măhnit privim în fața tristei, dureroasei și jalnicei prevestiri (după faptele de pân' aci), — că în lupta mare, ce vine... ce se pregătește, în depărtare, ce se va angaja între mnncă și ban, nu vor prea fi de cei ce să aducă acasă cu trofeele biruinței osanale, în limba și legea noastră...

S. Secula.

Evoluțiunea și depravaționismul.

b) *Senzualitatea.*

— Urmare. —

Idealitatea rădăcinantă în ideile estetice „*frumos plăcut și bine*” privită sub punctul de vedere al adevărului, care poate fi subiectiv și obiectiv, depinde dela concepția omului, pentru că modul de raționare în sine individual condiționează adevărul și acesta ideile estetice.

După cum norma de cugetare în sine privită poartă mai mult interesul subiectului, care raționează, sau criteriile obiectului scrutat, adevărul devine subiectiv sau obiectiv. Baza adevărului real însă totdeauna este cauza suficientă, ce ne motivează la anumite concluzii și-și află cautela și criteriile ei în realul nex causal; dară și concepția nexului causal încă atârână dela om, pentru că unul privește obiectele mai mult din partea subiectivă cum îi convin, altul iară din partea lor obiectivă cum i-se prezintă. Realitatea empirică ca atare prin nexul ei causal ascunde în sine nuda ei obiectivitate, dară descoperirea ei, care depinde încă dela om, după cele atinse poartă totdeauna ceva subiectiv în sine. De aceea noi nu putem ști cu garanță de adevăr cum este lumea în sine, ci ceea ce ținem despre dânsa, e mai mult aceea cum ea ne pare a fi și cum voim a cugeta despre dînsa. Omul având însă din cunoașterea lumii a trage folos teonoetic spre a se face prin cunoștința calităților lui Dumnezeu cunoscut și cu dispozițiile sale morale, cari îi sunt de lipsă spre realizarea misiunii finale, de aceea aceasta vedere sceptică ne dărâmă tot edificiul speculativ, căci dacă vederile noastre despre lume sunt subiective, atunci toate axiomele pozitive ne par lipsite de baza și garanța adevărului. Dară spre a ne mântui din aceasta incurcătură de tot neîndămânatică, care ne demoralizează în continuitatea concluziilor, nu avem decât să ne întoarcem la cel mai universal și natural punct de mănecare noetică. În relevările aduse am subliniat, că *toate acțiunile omului tind spre realizarea misiunii, fără deosebire dacă stăruința nimereste sau greșește ținta, ceea ce încă depinde dela subiect, cum și unde o căutăm.* Privind deci obiectele noetice sub acest fundamental punct de vedere, din raportul lor față de realizarea misiunii noastre finale, adevărată dacă o promovează sau o împedecă, cu ajutorul acestuia adițional de determinare atributivă, le putem cunoaște, cum sunt în aceasta privință; cel puțin cât ca ființi empirice după legea adecvației finale ne este dat a cunoaște. Întrucât toate acțiunile fizice și intelectual-etice sunt relative la acest corn unghiular al eternului plan, ideea misiunii finale dominează toată viața și după a ei universal metru sunt de judecat toate cele existente. De aceea această vedere practică nu caută, că concepția să fie de deplin acord cu entitatea care este greu de pătruns, ci ea să fie de acord cu ideea misiunii finale, pentru a cărei realizare sunt toate cele existente menite.

Dacă punem acest rezultat noetic alături cu începutul scrutarilor și din aceasta comparație tragem concluzia stringentă ajungem la cunoștința pozitivă, că ideile estetice „*frumos, plăcut*” numai prin acordul lor cu ideea misiunii finale primesc valoarea ideii *bine*, în senz obiectiv, căci ce subiectiv ne pare frumos și plăcut, obiectiv numai atunci merită acest atribut, când cele frumoase și plăcute sunt totodată și bune, și bune sunt numai atunci, când sporesc realizarea misiunii finale, altfel sunt rele. Prin urmare ideile estetice *frumos și plăcut, ca să fie totodată și etice*, trebuie să fie ecvivalente cu ideea *bine*, care în sine obiectiv înțelesă este încă ecivalentă cu ideea adevăratei misiuni de asemenea și gravitatea intelectual-morală spre acele idei numai sub premisa valorii etice merită predicatul de idealitate.

(Va urma).

V. Simiganoschi.

Reflexiuni. ✓

Sunt om de școală și lacrimi mă cuprind când gândesc la soarta școlii românești. Atâta jertfă cât a adus sârmanul nostru popor pentru școala sa confesională, n'a adus nici eră popor în patrie să aducă și tot n'a fost destul.

Acum s'a umplut golul prin legea deja sancționată, care regulează salariile învățătoresți, și cu ele pe învățători. Toți simțim mâna ghietoasă a acestei regulări; dar par'că mai mult o simte învățătorul, căruia îi suride hainul ban.

Dar stai nițel! Oare însă noua lege despărțirea ficei de mamă, a școlii confesionale de biserică? Eu așa simțesc că nu. Duiosă s'ică va iubi mai mult pe mama întristată, decum a iubit răsfațata dragostei materne pe mama îndreptătoare.

Așa-mi sopteste inima sfâșiată de soarta școlii noastre. Nu mă pot despărți de tipul dascălului român, a cărui cuprins a fost însuflețirea.

Se poate însă, că vor fi slăbiți în espanziunea lor. Trebuie să ne îngrijim de suplinirea lor. Biserica învățătoare trebuie lărgită.

De aceea nu sunt de părerea confratelui Terebenț, ca să reducem parohiile, căci prin aceasta se restring cadrele bisericești învățătoare.

Din contră vom reveni la începutul nostru, la școala parohială. Și vom face această școală în biserică preamărind pe Dumnezeu. Pentru că un popor nu poate exista fără lumină și lumina e dela Dumnezeu, vom face școale parohiale, ca să lumineze sufletele credincioșilor. Și vor avea acele școale — despre a căror organizare ne vom ocupa la timpul său — atâta putere, atâta importanță și fond moral-cultural, ca și școalele de până aci.

A mai trăit poporul nostru fără școale potrivite după paragrafi, și au dat și acelea lumină și viață sufletelor, cum și îndrumare culturale.

È mare taina inimii. Inimile trebuie să le încălzim de biserică și de învățăturile ei sfinte prin espanziunea bisericești învățătoare. A cui este inima, a aceluia este poporul. ✓

Doar apostolii prin aceasta au cucerit lumea. Ori nu e o minune cum apostolii prin legea iubirii au biruit trufia unei lumi puternice cum eră cea de pe vremea lor?

Și s'a curmat șirul misiunilor? Nu. A Domnului este minunea. Ea operează pretutindenea unde este credința mea. Credința să nu o perdem dar, că cu noi este Dumnezeu.

Preotul va trebui de acum înainte să înlocuiască și pe învățător, acolo, unde școala e perdută. Aceasta ne impune datoria a pune în primul plan cultura clerului pentru a putea lărgi prin aceasta activitatea pastorală. La aceea ca să fie cineva și preot și învățător se recere om întreg. Cât mai mulți, ca să nu rămână nici un neluminat și încălzit de sinul bisericeii.

Nu reducem dar clerul ci din contră îl lărgim, căci acum pe umerii lui a rămas întreagă sarcina conducerii poporului. Sămânța bună va răsări apoi și va aduce spicele traiului vieții, prezum este scris și văzut din istoria bisericeii.

Sesiunile parohiale încă încă își vor avea rolul lor la susținerea preoției, fără a face prea multă vorbă despre ele. Ar fi fatal însă, dacă cu toate nevoile noastre am tăbări asupra lor.

Al nostru rost este acum: ora et labora. Să ne rugăm lui Dumnezeu și să muncim, incredințându-ne amărâta viata grației divine și rodului muncii noastre.

R. C.

(Românii Europei)

Urmările beției.

— Urmare și fine. —

Zic bețivii, că beutura, mai cu samă berea nu trește, dar nici aceasta nu e adevărat; adevărat e, că o parte a oamenilor beutura începe a se îngrășă, însă aceasta grăsime nu e sănătoasă, căci oamenii beutori, dacă se și îngrășă, sunt palizi și galfezi la față și sunt slabi de puteri; o altă parte a oamenilor beutori, dacă nu încep a se îngrășă, capătă tuberculosa sau ofica; deci oamenii înguști la pept, slabi la plămâni, mai cu seamă în timpul tinereții, tare trebuie să se păzească de beuturile alcoolice.

Unii beutori, mai cu seamă din clasa domnească, zic că înainte de mâncare a bea bere, rachie, ori coniac, face poftă de mâncare, dar nici aceasta nu e adevărat; din contră specialiștii au dovedit, că alcoolul împedecă mistuirea mâncărilor și oamenii beutori sunt slabi mâncători, încep cu timpul a pierde pofta de mâncare, dar tot în aceea măsură capătă poftă de beut; de aici vine, că unii încep a se îngrășă, nu de mâncare, ci de alcool, iarăș alții capătă ofica.

Toate fluidele alcoolice slăbesc musculatura inimii, prin slăbirea musculaturei se conturbă funcționarea regulată și ușoară a inimii, de aici vine de oamenii beutori răsufă greu, unii capătă boală de inimă, iarăș la alții începe mineralizarea vinelor de sânge, aceasta e moarte sigură.

Specialiștii cu tot dreptul zic, că beuturile alcoolice slăbesc mintea omului și puterea de gândire, de aici vine de căutătura omului bețiv, totdeauna e turbure; beutura slăbește memoria adecă puterea de a ține minte; omul beutor ușor uită lucruri, de cari altcum ș'ar aduce aminte, dacă n'ar bea, de aici vine, de oamenii beutori sunt slabi de socoată; alcoolul slăbește energia adecă tăria de voie; de aici vine de oamenii beutori devin nehotărâți, nu te poți crede în vorba lor, devin trândavi, leneși.

Specialiștii zic, că fluidele alcoolice cauzează catar de stomac și de mațe aduc cu sine reumatism de incheieturi, adecă umflătură dureroasă, a incheieturilor; zic dâșii, că din beuturile alcoolice se ca-

pătă aprinderi și boale; de ficat și de rărunchi, iar din boala de ficat și rărunchi vine boala de apă.

Nu e pe pământ om așa de tare, pe care să nu-l doboară alcoolul. Specialiștii au stabilit ca regulă generală, că consumarea beuturilor alcoolice gradat slăbește puterea corpului și din slăbirea puterii de rezistență vin boalele; trupul omului bețiv e un cuib de boale, beutori mai ușor se răcesc și capătă ușor boalele ce vin din răceală; țăvile sau canalele de respirație sau răsufare sunt la dâșii atacate de catar.

Beuturile alcoolice împiedecă dezvoltarea corporală și mentală a omului, adecă împiedecă creșterea și întărirea trupului și împiedecă și înțeleptirea minții, corpul omului crește și se întărește cam până la al 24-lea an al vieții, oamenii tineri, cari din tinerețe încep a bea, rămân și la statură mai mici și mai slabi, și la minte mai mărginiți; cu cât începe cineva mai de tinăr a bea, cu atât rămâne mai slăbănog la trup și mai mărginit la minte, deci părinții, cari voesc, ca copiii lor să devină bine desvoltați și la corp și la minte, bine să-i păzească de beutura.

Tare mic capital e sănătatea omului, cine vrea ca iute și de grabă să fie gata cu acest capital, aceluia nu-i trebuie alta decât să înceapă a bea.

Oamenii, cari nu sunt specialiști și nu se ocupă mai din fundament cu observarea influinței beuturilor alcoolice asupra omului, aceia nici idee n'au cât de devastatoare și stricacioase sunt beuturile alcoolice asupra copiilor născuți din părinți bețivi.

Eacă ce am cetit despre urmările beției la copiii bețivilor.

Am amintit mai sus, cumcă specialiștii au constatat că spirtul conține otravă; dâșii zic că aceasta otravă din omul bețiv să transplantează prin sânge în copiii, nepoții și strănepoții bețivului, până în a treia și de multeori și până în a patra generație.

Specialiștii au constatat, că copii oamenilor beutori rămân și la corp și la minte mai slăbănogi, mai mărginiți decât copiii născuți din părinți nebeutori.

Copiii din părinți beutori mai ușor capătă tuberculoasa sau ofică, decât copiii din părinți nebețivi.

Copiii din părinți bețivi ușor capătă epilepsia, adecă boala așa numită „amețeală“ sau boala rea.

Statistica purtată în casele de nebuni, adecă în azilele celor smintiți la minte, o mare parte sunt născuți din părinți bolnavi.

Specialiștii au constatat, că copii născuți din părinți bețivi sunt săraci de sânge, rămân și la trup și la minte slăbănogi, palizi și galbeni la față, sunt bolnavicioși, au mare închinare spre ofică, n'au viață lungă.

Femeile născute din părinți bețivi, fiind sărace de sânge, n'au atâta lapte ca să-și poată lăpta copiii oricât de bine ș'ar hrăni ele; dintre mamele sărace de sânge, cele mai bogate își țin doică, iarăș cele mai sărace își hrănesc copiii sugători cu lapte de vacă din țită de uiagă; însă laptele de vacă sau de alta vită pe departe nu e așa bun și potrivit pentru copilul sugător ca laptele mamei; de laptele de vacă sau de alta vită copiii sugători capătă boale de stomac și de mațe; dintre copii sugători nutriți cu lapte de animal de cinci ori mor mai mulți decât dintre copiii lăptați de mamele lor.

Omul mai mult crește în cel dintău an al vieții sale, dela anul întâu începând omul în tot anul mai puțin crește; copii lăptați de mamele lor în anul prim al vieții adecă în timpul suptului cresc mai bine și sunt mai tari, decât copiii hrăniți cu lapte de animal.

Femeile născute din părinți bețivi fiind sărace de sânge, sunt bolnăvicioase, deci tinerii, când se căsătoresc bine să bage de seamă, ca să nu iee de soție fete sau neveste, ai căror părinți sau ante părinți au fost bețivi.

Cine voește să aibă copii sănătoși, trebuie să se rețină dela beutură.

Natura a întocmit ca mama să-și lăpteze copilul; bine lucră contra cerinței naturei o pătește rău.

Pentru a cunoaște urmările rele ale beției asupra moralei și asupra veriia omului nu trebuie să cetim cărți și jurnale antialcooliste, destul dacă privim viața poporului nostru.

Vedem la Români cum la ospete în birt sau crăsmă, dupăce spirtul a tulburat mintea și iritat nervii; încep a se certă, ajung la bătaie, ba unii se și omoară, după aceasta urmează pierderea de timp, mai totdeauna zile întregi, pe la judecătorii, unde mai vin și închiși și pedepsiți în bani, apoi după aceasta vin spesele cele mari cu advocați pentru apărare; așa aduce beția cu sine sărăcia și demoralizarea.

Statistica criminală purtată la tribunalele criminale arată, că din cazurile criminale cum sunt bătăile, omorurile, jafurile, vătămarea de onoare, calomnia, aprinderile și celelalte din legea criminală 38 de procente adevă 38 la sută vin din beție.

Statistica purtată despre consumul beuturilor spirituoase arată, că cu cât se bea la un popor mai mult, cu atât e mai sărac și demoralizat.

Sărăcia și demoralizarea nimicește caracterul și independența personală; omul demoralizat nu e stăpân pe soarta sa, e venal și coruptibil, mai totdeauna e un mincinos, la omul demoralizat mai de grabă iese la iveală partea animalică a traiului, adevă trăește astăzi bine, nu grijește pe mâne.

Vedem că o parte a oamenilor s'au perdut averea prin beție, vedem că unii nu dau înainte ori-cât ar munci pentrucă cheltuesc prea mult pe beutură; vedem pe omul fără socoată, fără învățătură, cum muncesc vara în căldură, iarna în frig, iară birtașul și negustorul de beuturi șede vara la răcoare, iară iarna la căldură și face avere din prostia bețivilor.

Nici un rău din lume nu s'a delăturat de odată; omul dela naștere are înclinare spre lucruri rele; până când trăiește om pe pământ, până atunci nu vor încetă nici slăbiciunile omenești însă bine va fi de acela, carele mai de timpuriu, până nu s'a înecat în noroiul sărăciei și a demoralizării, va veni la minte și se va feri de beutură fără măsură, căci cu cât cheltuiește cineva mai puțin pe beutură, cu atât mai mult își păstrează sănătatea și averea.

Dela Jafa la Ierusalim.*)

Călătorie de Dr. Badea Cireșeanu.

— Urmare. —

Ramlâ. În Lida nu stătù trenul de cât vr'o 5 minute, apoi porni spre „Ramlâ“ sau vechea „Rama“ numită odinioară și „Ramataim“, locul nașterii și petrecerii profetului Samuel. Aici îl unse Samuel pe Saul ca întâiu rege al Israelitenilor. Cu privire la uciderea pruncilor din porunca lui Irod, profetul Ieremia rostise cu 6 sute de ani înainte de Hristos următoarele cuvinte: „voce în Rama s'a auzit, plângere și tânguire mare; Rahela plângând pe fiii ei, nu voește a fi mân-

Din „Biserica Ortodoxă Română.“

găiată, căci ei nu mai erau“. Aceste cuvinte fură reproduse și de evangelistul Mateiu când arată fioroasa poruncă a lui Irod de a se nimici atâtea vieți ale pruncilor nevinovați, crezând că va nemeri și pe Hristos. Dar Rama se chemă pe timpul Mântuitorului și „Arimathea“ despre care evangeliștii zic acestea: „iar făcându-se seara, a venit un om avut din Arimathea, anume Iosif, care și el fu discipol al lui Iisus. Acesta a venit la Pilat și a cerut corpul lui Iisus. Și Pilat a poruncit să se dea corpul. Atunci luând Iosif corpul, l'a înfășurat în giulgiu curat, și l'a pus într'un mormânt nou ai său, pe care îl săpase în piatră“. Iată dar de câte fapte ne aduce aminte acest orașel Ramlâ populat astăzi cu 2500 de locuitori. În aceste localități se văd și livezi de măslini în stare de uscăciune. Cei cari trăesc pe aci se plâng de mulțimea gușterilor și șerpilor ascunși în scorburile maslinilor și printre pietre; dar aceste reptile nu sunt veninoase, cu toate că nu este tocmai plăcut a fi omul gădilă de ele pe corp. Oamenii pe aci sunt deprinși cu aceste vietăți și le dau pace, ne mai ostenindu-se să le mai impuțineze; căldura, nisipul și pietrele ferbinți de soare, dau naștere la atâtea tărătoare.

Mergând mai departe spre Ierusalim, vegetația dispare și în locul ei sunt numai terenuri pustii și nisipoase; pe aci eră vechiul deșert „Șaron“. Dar dela Rama înainte văzui și niște holde de porumb cu boabe albe și mărunte, însă cocenii nu erau mai înalți de cât un metru; iar ștuleții erau mici ca degetul. Negreșil că nu pote fi o producțiune mai mănoasă într'u câl aicia nu ploaă decât în lunile de iarnă; iar puțina recoltă trăește din roua nopților.

Tot pe aci într'un loc, în stânga liniei ferate, erau și vr'o trei grămezi de spice de grâu; iar niște bieți săraci treerau cu boii acestă mică recoltă. Felul acesta de treerat eră pe timpul lui Moisi, căci el a zis: „să nu legi gura boului când treeră“.

Eu văzând acestă recoltă atât de săracă, mi-am adus eminte de frumoasa noastră Românie, de izvoarele ei, de munții Carpați plini cu brazi și stejari, de câmpiile noastre pline cu grâu, porumb și toate bunătățile, și imi am zis în gând: iată în ce raiu pământesc ne-a așezat Cel A Tot Puternic! Mi-am adus iarăși aminte de livezile noastre cu tot felul de roade, de florile câmpului, de pădurile și bogățiile pământului nostru, de cântecul păsărilor și de toate frumusețile firești date noauă cu îmbeșugare de Prea Bunul Dumnezeu! Iar noi, cât suntem de nerecunoscători pentru acoste bogății, pe care eu nu le-am mai văzut în alte țări! Numai atunci când Românul străbate munții și dealurile străine, mările și nisipurile uscate și pârлите de soare din alte țări, își dă seama de frumusețea României, împodobită ca o grădină împărătească. La noi șirile de grâu stau în timpul verei pe câmpii întocmai ca niște movile; iar grâul se trimete în țările străine ca să astâmpere foamea celor flămânzi; tot așa și porumbul nostru se înalță sus ca niște păduri, iar ștuleții se pleacă în jos fiind mari și plini cu boabe! Dumnezeu fie laudat în veci, pentru aceste daruri răvârsate asupra noastră!

Dar acele locuri ale Palestinei, de și nu sunt pline pretututindenea cu verdeată și holde bogate, totuși ele au mult mai mare însemnate pentru neamul omeneș, căci aci s'a născut Răscumpărătorul lumii, pe aci au umblat sfintii lui apostoli, și tot aci s'a aruncat sămânța creștinismului. Din Palestina a răsărit lumina adevărului, și de aci a pornit stingerea păgânismului!

În munții Iudeei. Întrarăm apoi către seară în munții Iudeei, asupra cărora în drumul nostru nu am

văzut nici un arbore, nici un sat, nici un isvor și nici o urmă de viață. Peste tot și pretutindena era o tăcere mistică; chiar și iarba lipsea cu desăvârșire în văi ca și pe coastele munților. Apoi ici și colo se deschideau peșteri în interiorul munților pietroși, pe unde își vor fi având cuiburi fiarele sălbatce; iar în timpurile vechi, în aceste peșteri își vor fi avut culcușul locuitorii acestor munți.

Stațiuni de ale drumului de fer, nu mai sunt în aceste locuri, căci nimeni nu se mai sue ori se mai pogoară din tren. O răcoare binefăcătoare și o adiere de vânt ușor, ne aducea veselie și putere prin văile acestor munți; iar trenul merge încet și în linii sărpuite. Pe aci am întreat pe medicul din Suedia, unde se duc și ce caută în Palestina? El mi-a răspuns că e medicul orașului Betleem și acolo își are domiciliul, căsnicia lui. L'am mai întreat, cum a schimbat el Suedia cea răcoroasă, plină de ape și păduri, cu aceste locuri și atât de călduroase? Mi-a dat răspunsul, că în Suedia acum sunt atâția medici și cărturari, în cât cu greu mai găsește pâinea cea de toate zilele. El era un bărbat liniștit, flegmatic, de vârstă mijlocie și înzestrat cu multă răbdare ca orice fiu al rasei teutonice. De la dânsul apoi am cerut toate informațiunile asupra stărei de acum a Palestinei și asupra locurilor ce trebuia să văd în pământul sfânt.

M'am mirat văzând că la fie care vagon era câte un cavaz turc, cu armătură pe dânsul; unul dintre greci 'mi a dat desușirea că de multe ori se întâmplă în vagoane ceartă între Arabi și alte neajunsuri în mersul trenului. Cavazul avea rostul de a potoli neînțelegerile și a ține ordinea la întâmplări grele. Eu nu m'am mișcat din locul meu căci alții l'ar fi luat îndată.

Abia aproape de Ierusalim, se mai opri trenul la o gară mică ca un canton, așezată pe un platou frumos. În împrejurime era puțină vie și verdeață; iar urme de vr'un sat în apropierea iarăși nu am văzut. Mă gândeam, cum trăește șeful stației în această pustietate? Și ce cuetări se mai petrec într'insul izolat de cealaltă omenire? Dar pentru o bucată de pâine, omul suferă teate și chiar cele mai mari neajunsuri. (Va urma).

CRONICA.

Distințe. Preacuvioșia Sa Archimandritul *Filare*: *Musta*, vicar episcopesc în Caransebeș, a fost decorat din partea Majestății Sale cu corona de fer clasa III. Trimitem și noi din acest incident, sincere felicitări ilustrului dignitar al bisericii noastre.

Dărui. Ioan Handa din Căcăceni a dărui un rând de ornate în preț de 60 cor. sf. bisericii gr. or. rom. din Ghighișeni. Marțian Cioflan din Ghighișeni alt rând de ornate, în preț de 70 cor. Magdalina Cocos din Ghighișeni o evanghelie în preț - de 25 cor., - pentru ertarea păcatelor părinților. Le dorim pentru aceasta faptă creștinească mulți ani fericiți. În numele comitetului parohial *Teodor Gheban* învățător.

Di I. L. Carangiale, autorul „*Năpastei*” și al „*Scrisorii pierdute*” a scris două piese noi. Una e „*Titirica Sotirescu et C-nia*” o spirituală comedie în 4 acte, țesută din tipuri și obiceiuri care stăpănesc viața politică și socială de azi a Românilor, iar cealaltă e „*Urmasul*”, tragedie în 3 acte, din vremea lui Ștefăniță-Vodă, nepotul lui Ștefan cel Mare. Ultima revizie o face autorul acum și apoi în curând le va da pentru teatrul național din București.

Posta Redacțiunii.

Tr. T. in G. Nu putem publica căci iarăș te-ai incurcat în inconcepențe și apoi, acolo sunt conferințele preoțești unde în camera caritatisse pot discuta chestiunile ce preocupă preoțimea. Abiatrecutul dovede, că pentru discuțiunea publică a acestei mari chestiuni suntem prea porniți, ca să nu zicem mai mult.

P. P. Bihor. Prea târziu! S.

Cronică bibliografică.

Biserica Ortodoxă Română 2. cuprinde: Chestiuni de actualitate pentru clerici. Budismul. Date sigure ce cuprind istoria peripețiilor prin care a trecut Bucovina dela 1777—1870. Contribuțiuni la Istoria Bisericească Biserica Ortodoxă Română din Transilvania și Ungaria. Sinodul din Iași sub Mitropolitul Iacob Putneanu. O anchetă la Seminarul Nifon. Ciprian. Călătoria mea la sf. Munte Athos, în Palestina și Egipt. Câte-va cuvinte asupra Catecumenatului. Părintele S. Fl. Marian. Evangelia sau viața și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos. Donațiuni.

Albina X. 36. G. Coșbuc: Simion Magul. Lul, Linneu. Grădinile școlare în sate. Nicolaescu-Stoinescu, Hidromelul. Moga, Lucrări agricole în Iunie, la legume, vitele. Sfaturi, Inștiințări, Glume, Ilustrațiuni.

Țara Noastră. I. 23. Viitorul (comuna). Roitul albinelor. Scrisori către unchișul. Cultivați legume! Despre curățenie. Din popor.

Foaia Școlastică IX. 11—12. Prelegerile noastre populare. Explicarea serviciului divin. Reforme și înori la învățarea scris-cetitului. Scrisori pedagogice. Ioan Rusu (Notiță biografică).

Luceafărul Nr. 11 cu următorul sumar: G. Murnu Momente antice din Roma. P. Dulfu Tocmeala (poezie). Al. Ciura Aduceri aminte. Din popor (poezie). Z. Bârsan Un vis (poezie). I. Constantinescu Din lumea celor mici. I. Borcea. Ifigenia în Taurida de Goethe. (Actul III. Scena III.) M. Cunțan Frați de cruce. Dări de seamă: Omer: Iliada, Episcopul Atanase al Românicului. Cronică: Domnii petrec, Fum, Un turneu de tearu, Hermania, Știri. Ilustrațiuni: Vederi din Capitolul din Roma, Satrul în odihnă după Praxitele, Venera capitolină, Lupoica cu Romulus și Remus.

La tipografia noastră diecezană se află spre vânzare »Atestate școlare« coala à 4 fil.

Ultima rugare.

Încă în anul 1904 am trimis mai multor persoane de elită cu rugăciunea de a mi-se vinde, exemplare din lucrarea mea: „*Un memoriu al lui Moise Nicoară*”. Cele mai multe din acele P. On. persoane nici după două mōdeste solicitări, dintre cari, ultima dela 15 Maiu 1907, cărțile nu mi-le-au restituit, nici asupra prețului nu-mi dau nici o deslușire.

Această răsplată a muncii idealiste mi-a stors din condei ultima rugare: Dați celui ce se cuvin, ale sale.

Autorul S. S.

Concurs.

Prin aceasta se escrie concurs pentru ocuparea postului de **directoară la școala civilă gr. or. română de fete din Arad**, care totodată va avea să conducă și internatul de lângă aceea școală.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

- 1.) salariu anual de 1000 coroane;
- 2.) locuință și provădere completă în internat.

Dela recurențe se cere cvalificațiune de profesoară pentru școlile civile de fete și în special cvalificațiune de a putea propune **limba română și germână**.

Recursele sunt a se adresa până **inclusiv în 1/14 Iulie a. c.** Consistorului gr. or. român în Arad.

Arad, din ședința consistorială plenară a senatului școlar, ținută la 17/30 Mai 1907.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

Concurse.

Pentru conferirea a opt stipendii de câte 1000 coroane, din fundațiunea *Trandafil*, se publică concurs cu termenul până la **1/14 August 1907**.

După dispozițiunile fundatorului, la aceste stipendii pot reflecta numai tineri români gr. orientali din tot cuprinsul mitropoliei noastre, cari au obținut calcul *eminent* în școale medii, și cercetează oare care universitate sau facultate.

Cererile de concurs sunt a se instrui cu atestat de botez, de paupertate, și de studii, și a se adresa *Consistorului mitropolitan* în Sibiiu.

Sibiiu 2/15 Iunie 1907.

Consistorul mitropolitan.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de **cl. I** din **Mezôtelegd**, tractul Peșteșului, cottul Bihor, prin aceasta se publică concurs, cu termen de alegere pe **8/21 Iulie** 1907.

Emolumente: 1. Casă parohială cu supraedificătele necesare, despre ținerea cărora în bunăstare se va îngriji comuna bisericască; 2. Din complexul de 16 jughere, conform cărții funduare, 10 jughere pământ parohial, observându-se, că 4 jughere preotul viitor le va ceda, deocamdată, în folosul bisericii; tot asemeni alte două (2) jughere, în plata cantorului; 3. Birul și stolele uzuale; 4. Răscumpărarea, ca în trecut, a lucrului cu mâna; 5. Intregirea dela stat, conform evaluei alesiului.

Doritorii de a ocupa această parohie, au să-și trimită documentele lor subscrisului necondiționat până la 1/14 Iulie 1907, și cu observarea strictă a dispozițiilor Statutului-Organic și al Regulamentului pentru parohii, până cu 8 zile înainte de alegere, au a se prezenta în sfânta biserică ort. rom. din M. Telegd spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic, slujba d-zeească și oratorie.

M. Telegd, în ședința comitetului par. dela 3/16 Iunie 1907.

Iosif Roxin,
preș. parohial.

Petru Bogdan,
not. com. parohial.

În conțelegere cu: *Alexandru Muntean*, protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești dela școala gr. or. rom. din **Saturău** (inspectoratul Hălmaგიului) prin aceste se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala”.

Emolumentele încopciate cu acest post sunt: 1. Bani gata din cassa cult. 200 cor. 2. Ajutorul de stat votat cu Nr. 60.727 din 9 August 1906, în suma de 365 cor. 3. 10 șinice bucate jumătate grâu jumătate cucuruz prețuite în 100 cor. 4. Lemne de foc 6 stângeni din care este a se încălzi și școala 96 cor. 5. 33 litre fasole 8 cor. 50 gl. 6. Venite cantonale 10 cor. 7. Pentru curatorat 6 cor. Spese de conferință 10 cor. și scripturistica 6 cor. 8. Cărtir liber cu grajd pentru vite și grădină. Intregirea la 1000 cor. și cvinevenalele conform legii școlare din 1907 se va face cu ajutor de stat.

Alesul învățător se îndatorează a provedea și cantoratul și școala de repetiție fără alta remunerație. Preferiți vor fi cei apți de a înființa cor vocal.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți, ca recoursele lor provăzute în senzul §-lui 60 din „Reg.” adresate comitetului parohial din Saturău să le susțearnă în termenul susindicat P. O. Oficiu protoprezviteral în Nagyhalmağı.

Din ședința com. par. din Saturău ținută la 13/26 Mai 1907.

Traian I. Magier,
preot preș com. par.

Ilie Vărșăndan,
inv. not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești din **Oci** cu filia **Ocișor** inspectoratul Hălmaგიului se escrie prin aceste concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Bis. și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata din cassa cult. dela Oci și Ocișor 440 cor. 2. Intregirea dela stat la 800 cor. ce s'a votat cu Nr. 58.677 la 14 Aug. 1906 în suma de 204 cor. 3. Lemne focali 14 metri □ din care este a se încălzi și școala prețuite în 64 cor. 4. Spese de conferințe 16 cor. 5. Scripturistica 10 cor. 6. Cărtir liber cu 2 chilii și cuină.

Cvinevenalul la timpul său dela stat se va cere. Alesul este îndatorat a provedea și catehizarea și cantoratul fără alta remunerație. Sunt preferiți cei apți de a înființa și conduce cor vocal.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți ca recoursele lor provăzute cu documentele orig. în senzul §-lui 60 din Regulament pentru inv. adresate comitetului parohial în Oci să le susțearnă pe calea P. O. Oficiu protoprezviteral al Hălmaგიului (Nagyhalmağı) până la termenul susindicat; iar sub durata concursului să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Oci spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului par. din Oci dela 13/26 Mai 1907.

Ioan Giurgiu,
paroh preș com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești din **Talagiu** ppopiatul Hălmaგიului devenită în vacanță în urma pensionării învățătorului Filimon

Sirca, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Bis. și Școala”.

Emolumentele încopciate cu acest post sunt: 1. Bani gata din cassa cult. 550 cor. 2. Pentru lemne de foc, din care este a se încălzi și școala 96 cor. 3. Pentru cantorat din cassa bisericii 40 cor. 4. Spese de conferințe tract. 10 cor. iar pentru adunarea gen. a reun. inv. 20 cor. 5. Dela înmormântări unde va fi poștit câte 1 cor., cari beneficii dau suma de 716 cor. întregire la 1000 cor. și cvincevenalele se vor cere dela stat conform legii. Locuința în localitatea veche a școalei.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca recursurile lor ajustate, conf. §-lui 60 din „Reg.” cu documente originale să le adreseze comitetului paroh. din Talagiu susțernându-le P. O. Oficiu protoprezviteral al Halmagiului (Nagyhalmagy) până la termenul de sus și sub durata concursului să se prezinte în sf. biserică din Talagiu în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arată desteritatea în cântări și tipic făcându-se cunoscuți poporului. Alesul e îndatorat a proveda și cantoratul.

Din ședința comitetului paroh. din Talagiu ținută la 3 Iunie 1907.

Pavel Hardut,
preot pres. oom. par.

Vasilie Oarcea,
inv. not. com.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar,* protoprezviter insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. rom. din **Valemare**, ppopiatul Halmagiu, cottul Arad se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salarul în bani gata 270 cor. plus 130 cor. pentru bucate, de tot în bani gata suma de 400 cor.; 2. Pentru scripturistica 15 cor.; 3. Pentru curatoratul școalei 15 cor.; 4. Spese de conferințele învățătoarești și reuniune 20 cor.; 5. Lemne pentru școală și inv. comuna se îndatorează a le aduce după trebuință din pădurea comună. 6. Ajutorul de stat votat de Înaltul Minist. de culte și instrucțiune publică cu dito de 14 August 1906, Nr. 58676 în suma de 440 cor.

Alegându-l învățător va avea îndatorirea a suporta cantoratul atât în, cât și afară de biserică fără alta remunerație.

Dela recurenți se recere calificațiunea prescrișă în §-ul 60 din Regulament, a produce estras de botez și atestat de serviciu de până aci.

Competenții vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Valemare spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Preferiți vor fi cei apți de a înființa și conduce cor vocal

Doritorii de a ocupa acest post au a susține petițiunile lor provăzute cu documentele premise în original comitetului par. din Valemare, pe calea Prea Onoratului oficiu protoprezviteral al Halmagiului (Nagyhalmagy) comitatul Arad în termenul susindicat.

Dat în ședința comitetului parohial ținută în 14 Mai 1907.

Ioan Serac,
pres. com. parohial.

Mihail Oancea,
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar,* protoprezviter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. rom. din **Iosășel-Baltele**, protopopiatul Halmagiu devenit în vacanță în urma morții fostului învățător Vasilie Oarcea se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) Bani gata 524 cor. 2. Folosirea a lor 4 jughere pământ al căror venit anual face cel puțin 80 cor. dărtle după acest pământ le va suporta alesul învățător. 3) Pentru lemne din cari are a se încălzi și sala de învățământ 9 cor., aducerea lemnelor în incinta școalei cade în sarcina comunei. 4) Pentru spese de conferințe învățătoarești 24 cor. 5) Scripturistica 16 cor. 6) Locuința cu supraedificate în natură și grădină.

Pentru întregirea salarului inv. la 1000 cor. de loc după alegerea efeptuită se va recurge la Înaltul Guvern.

Se notifică că atât locuința cât și celelalte beneficii alesul învățător le va beneficia numai dela **13 Septemvre** 907, căci până atunci cade în competența văduvei învățătoare.

Învățătorul ales se îndatorează fără altă remunerație a conduce cantoratul în și afară de biserică, nu altcum a conduce și școala de repetiție fără alta remunerație.

Cvincevenalul îl va primi numai după serviciul prestat de 5 ani dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați să-și susțernă petițiunile lor provăzute cu documentele prescrișe în original comitetului parohial din Iosășel pe calea Prea Onoratului Oficiu protoprezviteral al Halmagiului (Nagyhalmagy) comitatul Arad în termenul susindicat, având tot în intervalul acestui termen a se prezenta în sf. biserică din Iosășel spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Preferiți vor fi acei recurenți, cari vor dovedi, că sunt în stare a forma cor vocal, pentru care servicii mai târziu vor fi remunerați.

Din ședința comitetului parohial ținută la 13/26 Mai 1907.

George Costina,
pres. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar,* protoprezviter inspectorușcolar.

—□—

1—3

Nr. 326/907.

Spre scopul conferirii de **stipendi** din „**Fundațiunea lui Gozdu**” pe anul școlar 1907/8 pentru școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți militari la armata comună și honvezi — se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notari publici:

- că sunt fiii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientele române, spre care scop se recere estrasul din matricola botezaților, provăzut cu clausula parohului competent, că și de present aparține la biserică greco-orientală română —
- că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să substearnă studenții dela școalele medii atestatul despre anul școlar 1906/7, iar cei dala facultăți și universități idicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut; că nici averea

c) proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă și date pozitive despre această avere și trebuie să fie scris și de preotul locului, iar dacă nu ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebuie să fie scris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficios despre ocupațiunea sa într'acel timp și despre purtarea sa morală pe acest — timp.

3. Fiecare concurent are să arete în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, cum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei ce voiesc să studieze în străinătate au să arete necesitatea de a face studii în străinătate ca în cazul dacă li-se va vota stipendiul să se poată îndată esoperă concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școalelor militare de cadeți, se observă, că stipendiile acestea pe lângă documentarea condițiilor stabilite în acest concurs (p a) c), 2, 3, 6, 8, și 9) numai atunci se vor estrada comandei școalelor militare, dacă concurentul va documenta că este primit de elev regulat la respectiva școală de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei lui Gozdsu Budapest VII, Holló uța 8 sz. **până la 23 Iulie 5 August a. c.**

7. Totodată se provocă toți știpești actuali, prin urmare și cei absolveți, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor, că până la **2/15 Iulie a. c.** să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1906/7, căci altcum li-se va sistă stipendiul, resp. nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile cari nu sunt istruate cu documentele susamintite sau au sosit după terminul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul espedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din șadinta comitetului fundațiunei lui Gozdsu ținută în Iunie 1607.

Comitetul.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala gr. or. română nou înființată în **Lugașul-superior**, protoprezviteratul Peșteșului, prin aceasta se publică concurs cu termin de alegere pe **24 Iunie (7 Iulie) 1907.**

Emolumente: 1. Bani gata dela parohie 210 cor. 2. Dela 100 numere de casă, câte o jumătate măsură de bucate, à 1 cor. 50 fil.; Pentru scripturistică 10 cor.; 4. Pentru conferința 10 cor.; 5. Pământ în preț de 40 cor.; 6. 6 metri de lemne. 7. Cvarțir liber, cu grădină de 1 lanț. 8. Ajutorul sperativ dela stat. Alesul fără altă remunerație e obligat a prevedea și cantonatul în sf. biserică.

Doritorii de a ocupă acest post, sunt poștiți ca recursele lor, ajustate conform normelor statutare, și regulamentare în vigoare, să le subștearnă până la **17/30 Iunie, 1907** scrisului protoprezviter în M. Telegd, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori

sărbătoare în sf. biserică din Lugașul-superior, spre a-și dovedi aptitudinile în cant și tipic.

Lugașul-superior, 11/24 Maiu 1907.

Teodor Filip,

prot em. paroh, preș. com. par.

N. Filip,

notar com. parohial.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protoprezv. inspector școlar

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr. ort. rom. din **Gurbediu** protopopiatul Tinca cottul Bihor cu termin de alegere pe ziua de s. s. apostoli **Petru și Pavel** pe lângă următorul salar:

1. Cvarțir foarte acomodat și edificiile laterale necesare, cu grădină.; 2. 4 lanțuri pământ arător eventual 100 cor.; 3. Dela 261 numere de case câte 2 coroane; și anume în aceasta suma se cuprinde taxa și speșele de conferință, scripturistică și lemnele precum tăiatul lemnelor; 4. Dela 261 numere de casă în natură câte 1 bradie de cucuruz sfărmat sau 1 cor. în bani; 5. Dela înmormântări mari 2 cor. dele cele mici 70 fil.

Alegândul învățător pentru acest salar va avea să fie și cantor și să conducă în biserică strana, iar recursele lor instruite conform Regulamentului vor avea recurenții să le subștearnă adresate comitetului parohial scrisului protoprezviter și până la alegere se vor prezenta în vre-o sărbătoare ori Duminecă în biserică din Gurbediu spre a-și arată desteritatea în cele rituale. Din ședinta comitetului parohial ținută la 1 Iunie 1907.

Nicolae Costa,
președinte.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru repararea cu pleu a acoperemântului și a turnului precum și pentru văruierea din lăuntru și din afară și vâpsirea ferestrelor și ușilor a sfintei biserici gr. or. rom. din **Batta**, prin aceasta se publică licitațiune minuendă pe ziua de **10/23 Iunie 1907**, la 2 ore d. a. Licitațiunea se va ținea în școala veche.

La licitațiune se poate participă numai verbal, oferte închise nu se primesc.

Prețul de exlamare e stabilit pentru repararea cu pleu și vâpsire în suma de 1087 cor. iar pentru văruiere în suma de 1395 cor. 60 fil. Licitanții vor avea să depună vadiu de 10 % în bani gata, sau în papire de valoare acceptabile.

Întreprinzătorii nu au drept de a pretinde diurne, viatic și speșe de călătorie pentru prezentare.

Proiectul de speșe se poate vedeă la oficiul parohial din loc.

Batta, la 20 Maiu (2 Iunie) 1907.

Ioan Miloș,
cond. of. parohial.

—□—

3—3